

DEVOLL HYDROPOWER sha

Permbledhje Joteknike e Raportit te Vleresimit te Ndikimit ne Mjedis

**Për projektin Shfrytëzim mineral gur gëlqeror me
karrierë, zona minerare 712/9 Popçisht, Maliq, Korçë**

INVESTITOR: DEVOLL HYDROPOWER sha

PROJEKTOI: STUDIO PROJEKT shpk

Tiranë 2017

PERMBAJTJA

- a) Pershkrim i shkurtër i mbulesës bimëore të sipërfaqes ku propozohet të zbatohet projekti, shoqëruar me foto**
- b) Informacion për praninë e burimeve ujore në sipërfaqen e kërkuar nga projekti dhe në afërsi të saj**
- c) Një identifikim të ndikimeve të mundshme negative në mjedis të projektit, përfshirë ndikimet në biodiversitet, toke, ujë, ajër.**
- d) Një pershkrim të shkurtër për shkarkimet e mundshme në mjedis të tilla si , ujëra të ndotura, gaze dhe pluhur, zhurmë, si dhe prodhimin e mbetjeve**
- e) Informacion për kohezgjatjen e mundshme të ndikimeve negative të identifikuar**
- f) Të dhëna për shtrirjen e mundshme hapësimore të ndikimit negativ në mjedis, që nënkupton distancën fizike nga vendodhja e projektit dhe vlerat e ndikuara që përfshihen në të**
- g) Mundësi të rehabilitimit të mjedisit të ndikuar dhe mundësi të kthimit të sipërfaqes të mjedisit të ndikuar në gjendjen e mëparshme, përfshirë edhe token bujqësore , si dhe kostot financiare të përafërta për rehabilitimin**
- h) Masat e mundshme për shmangien dhe zbutjen e ndikimeve negative në mjedis**
- i) Ndikimet e mundshme në mjedisin nderkufitar (nëse projekti ka natyrë të tillë)**

Hyrje

Mjedisi dhe mbrojtja e tij nuk eshte i rendesishem vetem per njerezit por eshte thelbesor dhe i nevojshem per te gjitha qeniet ne toke. Njerezit duhet te kuptojne se si perdorimi i burimeve mjedisore dhe perfitimet qe vijne nga ato te mos demtohen por te jete e mundur te perfitohet sot dhe ne te ardhmen.

Termi mjedis dhe burime natyrore perdoren shpesh por jo gjithmone me kuptimin e qarte qe i perkufizon. Burimet natyrore i referohen burimeve te tokes, ujerave siperfaqesore dhe nentokesore , ajrit qe rrethon token, çdo gje qe rritet ne toke apo det si dhe burimet qe gjenden nentoke si psh mineralet. Mjedisi eshte me gjithperfshires, çdo gje qe na rrethon.

Thjesht duke perdorur burimet natyrore ne rrezikojme ne mbiperdorimin dhe shterimin e tyre . Shterimi i burimeve natyrore eshte nje nga problemet thelbesor te çrregullimit te mjedisit. Ne te perfshihet shterimi i ujit, mineraleve perfshire dhe lendet fosile si dhe shume burime te tjera.

Cdo veprimtari e kryer nga njeriu shoqerohet edhe me impakt ne mjedis. Pra impakti mjedisor i referohet ndryshimit te mjedisit natyror nga aktiviteti njerezor. Kemi dy tipe te impaktit mjedisor

- *shterimi i burimeve*
- *ndotja*

Ne menyre qe te shmangen keto probleme njerezimi duhet te mesojne se si te menaxhohen burimet natyrore ne menyre te qendrueshme. Pra zhvillimi i qendrueshem i burimeve natyrore nuk eshte gje tjeter vecse perdorimi i tyre ne menyre ekonomike nga brezat e sotem per ti len keto burime te perdoren edhe nga brezat qe do te vijne.

Qendrueshmeria perfshin menaxhimin e gjithe perberesve dhe burimeve natyrore e njerezore me qellim qe te pasurohen me kalimin e kohes dhe te sigurohet nje mireqenie per te gjithe. Zhvillimi i qendrueshem nuk i pranon politikat te cilat çojne ne uljen e bazes prodhuese dhe lene gjeneratat e ardhshme me prespektiva me te ulta (te varfera) dhe/ose rreziqe me te medha se te tonat. Teknologjite qe kontribuojne ne zhvillimin e qendrueshem perfshijne kontrollin e ndotjes, prodhimin e energjise se riciklueshme, rikuperim burimesh dhe riciklim, menaxhim burimesh dhe kerkime shkencore.

Problemet mjedisore ne vendin tone lidhen me ndotjen e ajrit ne qytetet kryesore , ndotja e ujit e cila vjen nga shkarkimi i ujerave te ndotura pa u trajtuar fillimisht dhe mbetjet urbane te cilat jo te gjitha depozitohen ne vendet e caktuara.

Qellimi i projektit të propozuar nga shoqëria **DEVOLL HYDROPOWER** është shfrytëzimi i mineralit ndertimor gur gelqeror me kariere me punime sipërfaqesore, në zonën minerare **712/9**, për mbushjen e digës së HEC-it Moglicës dhe prodhimin e inerteve në impiantin e thyerje fraksionimit, siç rëre betoni, granit "1", granit "2", stabilizant, çakull, e tjera për prodhimin e betonit dhe asfalto betonit industrial.

Zona minerare **712/9** është e preferuar për shfrytëzimin e gurit gelqeror për faktin se është i vetmi vendburim guri gelqeror në afërsi të digës së HEC-it Moglicës dhe brenda zonës së miratuar për koncentrim, ka të ngritur infrastrukturën rrugore duke qenë se rruga automobilistike Gramsh – Maliq është asfaltuar, ndodhet në afërsi të vendit ku do të ndërtohet diga dhe do të ketë kosto më të ulët të prodhimit, ngarkimit dhe transportit, krahasuar me objektet e tjera të gurit gelqeror.

Pershkrim i përmbledhur i kuadrit ligjor mjedisor dhe institucional që lidhet me projektin

- VKM nr.686 date 29.7.2015 « ***Per miratimin e rregullave, të përgjegjesive e të afateve për zhvillimin e procedurës së vlerësimit të ndikimit në mjedis (VNM) dhe procedurës së transferimit të vendimit e Deklaratës Mjedisore*** »
- Ligj nr 12/2015 për disa ndryshime në ligjin nr. 10440 date 07.07.2011 « ***Per vlerësimin e ndikimit në mjedis*** »
- VKM nr. 435 date 12.09.2015 « ***Per miratimin e normave të shkarkimeve në ajër në Republikën e Shqipërisë*** »
- VKM nr. 575 date 24.06.2015 « ***Per miratimin e kërkesave për menaxhimin e mbetjeve inerte*** »
- VKM nr.419 date 25.6.2014 « ***Per miratimin e kërkesave të posaçme për shqyrtimin e kërkesave për leje mjedisi të tipave A,B dhe C për transferimin e lejeve nga një subjekt tjetri, të kushteve për lejet respektive të mjedisit si dhe rregullave të hollesishme për shqyrtimin e tyre nga autoritetet kompetente deri në leshimin e këtyre lejeve nga QKJja.***
- Ligj nr. 60/2014 ***Lejet e Mjedisit të tipave A,B dhe C në varesi të kapacitetit***
- Udhezim nr.3 date 02.12.2013 « ***Per dokumentacionin e domosdoshëm për të kërkuar leje mjedisore të tipit A, B dhe C për aktivitete të reja dhe ekzistuese*** ».
- VKM nr.417 date 25-06-2014 ***Per miratimin e tarifave të lejeve të Mjedisit***
- VKM nr. 598 date 01.07.2015 ***Per përcaktimin e rregullave dhe të procedurave për Vlerësimin e Ndikimit në Mjedis nderkufitar***
- Vendim Nr. 247, datë 30.4.2014 « ***Për përcaktimin e rregullave, të kërkesave e të procedurave për informimin dhe përfshirjen e publikut në vendimmarrjen mjedisore*** »
- Vendim nr. 13 date 4.1.2013 « ***Per miratimin e rregullave, të përgjegjesive e të afateve për zhvillimin e procedurës së vlerësimit të ndikimit në mjedis*** »
- Ligji Nr.10 431, date 09.06.2011 « ***Per Mbrojtjen e Mjedisit*** »
- Ligji nr. 10 463 date 22.09.2011 « ***Per menaxhimin e integruar të mbetjeve*** »
- Ligji nr. 10 448 date 14.07.2011 « ***Per Lejet e Mjedisit*** »
- Ligji nr.10 440 date 07.07.2011 « ***Per Vlerësimin e Ndikimit në Mjedis*** »
- Ligj Nr 10304, datë 15.7.2010 « ***Për sektorin minerar në Republikën e Shqipërisë*** ».
- Ligj nr. 10266 date 15.04.2010 « ***Per mbrojtjen e ajrit nga ndotja*** » për disa ndryshime dhe shtesa në Ligjin nr. 8897 dt. 16.05.2002 « ***Per mbrojtjen e ajrit nga ndotja*** »
- Udhezimin nr.12 date 15.06.2010 për disa ndryshime në Udhezim nr. 6527 date 24.12.2004 « ***Mbi Vlerat e lejueshme të elementeve ndotes të ajrit në mjedis nga shkarkimet e gazrave dhe zhurmave shkaktuar nga mjetet rrugore dhe menyrat e kontrollit të tyre*** »

- *Udhëzim nr.1 date 03.03.2009 « Per detyrat e organeve mjedisore per te siguruar pjesemarrjen e publikut dhe te OJF-ve mjedisore ne procesin e vleresimit te ndikimit ne mjedis »*
- *Urdhrin e ministrit nr. 146 dt. 8.5.2007 "Per miratimin e listes se kuqe te flores dhe faunes"*
- *Udhëzimin nr 8 dt. 27.11.2007 "Per nivelin kufi te zhurmave ne mjedise te caktuara"*
- *Udhëzim Nr 3, datë 17.05.2006 "Për planet e rehabilitimit të sipërfaqeve të dëmtuara nga guroret"*
- *VKM. Nr 177, datë 31.03.2005 "Për normat e lejuara të shkarkimeve të lëngta dhe kriteret e zonimit të mjediseve ujore pritëse".*
- *Ligji Nr 9385, datë 04.05.2005 "Për pyjet dhe shërbimin pyjor". të ndryshuar dhe aktet nënligjore që rrjedhin prej tij.*
- *Ligji Nr 9115, datë 27.02.2003 "Për trajtimin mjedisor të ujrave të ndotur". Të ndryshuar dhe aktet nënligjore që rrjedhin prej tij.*
- *Ligji nr. 9010 dt. 13.02.2003 "Per administrimin mjedisor te mbetjeve te ngurta"*
- *Ligji Nr 8906, datë 06.02.2002 "Për zonat e mbrojtura". të ndryshuar dhe aktet nënligjore që rrjedhin prej tij.*
- *Ligj nr. 8094 date 21.03.1996 « Per largimin publik te mbeturinave »*

a) Përshkrim i shkurtër i mbuleses bimore të sipërfaqes ku propozohet të zbatohet projektin, shoqëruar me foto

Per nga origjina , perberja dhe veçorite gjeobotanike bimesia e Shqiperise ben pjese ne nenzonen floristike mesdhetare e cila perfshihet ne nje njesi me te madhe, ne zonen holarktike. Ndikim te madh ne zhvillimin e flores mesdhetare ushtroi ftohja e pergjithshme e klimes ne periudhen e pleistocenit dhe akullzimi i fuqishem qe pasoi ate. Tiparet karakteristike te bimesise mesdhetare si per sa i perket veçorive gjeobotanike ashtu edhe perberjes morfologjike dhe shtrirjes vertikale te saj, jane karakteristike edhe per bimesine e vendit tone. Por kushtet konkrete te zhvillimit, sidomos te klimes dhe te relievit kane percaktuar edhe veçorite origjinale te flores se Shqiperise.

E gjithë kjo pasuri floristike i detyrohet veçorive te evolucionit paleogeografik te Shqiperise dhe sidomos larmise se madhe te klimes, copetimit te theksuar te relievit dhe formave te shumellojshme te tij, formacioneve te shumta shkembore (karbonatike, magmatike, terrigjene) etj.

Problemet e biodiversitetit perbejne aktualisht nder problemet më me rendesi ne rruzullin tokesor. Termi biodiversitet eshte shume kompleks dhe si i tille, zhvillimi dhe percaktimi i strategjive te pershtatshme per mbrojtjen e tij, shoqerohet me nje proces te veshtire zgjedhesh dhe vendimmarrjesh. Biodiversiteti perben teresine e llojeve dhe ekosistemeve ne nje rajon, apo ne gjithë rruzullin tokesor. Ekosistemet jane te nje rendesie te vecante sepse ato perbejne bazat per ekzistencen e llojeve. Cenimi i tyre, si rezultat i aktiviteteve te ndryshme ekonomike shoqerore perben nje shqetesim per njerezit dhe studiuesit . Vlera e nje biodiversiteti te larte per njerezimin jepet para se gjithash nepermjet funksionit te tij si stabilizator i biosferes dhe si burim direkt i prodhimit.

Sipas shtrirjes vertikale te bimesise objekti qe studiohet ndodhet ne zonen e shkurreve mesdhetare. Kufiri i siperm i kesaj zone ngrihet ne menyre graduale nga veriu me lartesi + 400m, ne Shqiperine juglindore arrin lartesine 550-760 m.

Fizionomia e bimeve te kesaj zone karakterizohet kryesisht nga shkurre te blerta dhe nga shkurre qe leshojne gjethe ne stinen e dimrit. Nga shkurret qe bejne pjese me karakteristike jane mareja, shkozen, dellinja etj.

Dushku ne zone eshte i degraduar dhe siperfaqja e tyre vjen gjithmone duke u pakesuar. Si element te nenpyllit mund te permendim dellinjen, shkozen, shkurre ferrash, megjerishten, frasheri, etj. Nen kete kat te shkurreve rriten bimet barishtore, perfaqesuese te familjes graminore. Vende – vende ne zonen ku do te shfrytezohet mungon bimesia dhe kemi shfaqje shkembore.

Foto nga zona ku do te shfrytezohet

Zona e shkurreve mesdhetare ndjek nje ligjesi te caktuar: kufiri i siperm vjen e ngrihet ne menyre graduale nga veriu ne jug . Ne zone ajo ngjitet deri ne 800 m lartesi mbi nivelin e detit. Nga shkurret me gjethe gjithmone te blerta qe bejne pjese ne ndertimin e makjes me karakteristike jane :

Mareja (Arbutus unedo L.)

zakonisht shkurre te perherblerta , gjethet te kembyera , me bishtak. Lulet 5- pjeseshe , ne melthe skajore me brakte. Nenpetlat te kunderngjitura ne baze. Kurora ne trajte qesje me vriguj te sperveshur, renese. Theke 10, me fije leshtore. Frutat e saj mblidhen nga komuniteti i zones per prodhimin e pijeve alkoolike.

Shqopa (erika arborea)

shkurreza ose shkurre perherblerta. Gjethet qerthullore, vizake. Lulet 4- pjeseshe. Nenpet;lat te lira, te gjelbra ose si ne ngjyre trendafili, me te shkurtra se kurora. Kurora cilindrike ose kambanore, me vrihuj me te shkurter ose te barabarte me gypin, e qendryshme ne fryt.

Gjineshtra (Spartium junceun)

Shkurre ose shkurreza me gjemba ose pa gjemba. Gjethet te thjehsta ose me tri gjetheza. Lulet ne vile ose lemshuke sqetullore, rrale te vetmuara. Kupa dybuzore, buza e siperm e care dysh, e poshtmjia me tri dhembe. Kurora e verdhe. Nga komuniteti perdoret edhe per thurje shportash artistike.

Dellinje (juniperus)

Shkurre ose drure monoike ose dioike, gjethet te qendrueshme, halore ose mellugore, te perkunderta ose ne qethuj nga tre. Lulesas mashkull skajore ose sqetullore, vezake. Bocezat sqetullore ose skajore,

piqen vitin e pare, te dytin, ose te tretin, rruzullore ose vezengjashme, mellugat mishtake, te ngjitura ndermjet tyre. Rritet ne zone me pak lageshti, frutet e saj perdoren kryesisht ne industrine mjekesore dhe pijeve alkolike.

Shkoze (carpinus)

Drure ose shkurre me lekure te lemuar te perhime. Sythat majemprehte me melluga te hsumta. Gjethet ne kohen e lulezimit ne zhvillimin e siper. Fryti me peshtjelle te vrigulluar ose te dhembeuar. Gjethet e saj jane ushqim kryesor per blegtorine.

Frasheri (Fraxinus.)

drure gjetherenes, degezat te sheshta ne nyje, gjethet te perkunderta, nganjeher ne qerthuj nga 3, tekpendore. Lulet hermafrodite ose njeseksore, te vogla, ne melthe skajore ose sqetullore. Nga komuniteti i zones gjethet dhe levorat perdoren per ngjyrosje te veshjeve, per te njejtin qellim perdoren dhe nga industria kimike.

b) Informacion per pranine e burimeve ujore ne sipërfaqen e kerkuar nga projekti dhe ne afërsi te saj

Nga pikpamja hidrogeologjike, mund te theksojme qe nga punimet e kryera ne sheshin e ndertimit, deri ne thellesi nuk eshte takuar nivel i ujrave nentokesore, (Nendor 2011) gje e cila lidhet me faktin qe sheshi i ndertimit vendoset ne nje koder me pjerresi rreth 15-70⁰, dhe per me teper depozitimet mbi te cilat vendoset sheshi jane te varfëra me ujra nentokesore. Natyra e ketyre depozitimeve lejon filtrimin e ujrave sipërfaqesore drejt thellesise e ne kete menyre nuk rrezikohet shfrytezimi i karrieres. Edhe ujrat e kontaktit te depozitimeve deluvjale me formacionet rrenjesore jane shume te pakta apo mungojne fare.

Ne pjesen lindore , jashte sipërfaqes se kerkuar, rrjedh Lumi i Devollit. Devolli ndodhet ne Shqiperine e mesme dhe jugperendimore te vendit dhe shtrihet teresisht ne territorin shteteror te Shqiperise. Siperfaqja e pergjithshme e pellgut ujembledhes te ketij lumi eshte 3130 km² eshte me gjatesi 196 km. Lartesia mesatare e pikave te perfshira ne pellgun ujimbledhes te ketij lumi eshte 960m dhe pjerresi 31%. Lumi Devoll perfshin nje territor teper kompleks, nga burimet e formimit te tij deri ne bashkimin me lumin Seman, perfshin te gjitha format e relievit te territorit hidrografik te Shqiperise.

Lumi Devoll buron nga shpati juglindori i Moraves dhe pasi kalon Mirasin del ne fushen e Bilishtit te mbushur me aluvione ku mbledh ujrat e perroit te Vidohoves dhe te Zecishtit.

Nga lindja e Bilishtit merr ujrat e perroit me kete emer, te Hocishtit dhe Babanit. Kalon gryken e Cangonjit, rrjedhja e ujit ne vazhdim behet e shtruar e drejtuar dhe hyn ne fushen e Korces dhe te Maliqit. Duke rrjedhur drejt perendimit me te kaluar qyteti e Maliqit futet neper gryka te nje pas njeshme, merr ujrat e disa purreve malore te Gores qe rrjedhin nga flishe me trashesi te madhe shtresash ranore. Shtrati i lumit ne kete zone eshte i ngushte me gjeresi maksimale 40 m. Me tej ne zonen e Oparit derdhet ne Devoll lumi i Malsise dhe ne kete territor shtrati i lumit zgjerohet .

Ne gryken e Dobercanit lumi futet ne masivin shkembor ultrabazik te forte dhe shtrati i lumit ngushtohet se tepermi, ne pjesen me te madhe te rrjedhjes gjaresia eshte 10 – 15 m. dhe rrjedhja eshte e rrembyeshme. Pasi kalon zonat ultra bazike ku derdhen te gjithë purrenjt malor, drejtimi i

derdhjes se lumit eshte veri-perendim, kalon ne shkembij flishore argjilash, rrjedhja e lumit behet me e qete dhe shtrati zgjerohet dukshem mbi 300m. ne Kodovjat ne lumin Devoll derdhet lumi i krahines se Verces me te njejtin emer qe buron nga malet e Valamares, shume i rrembyeshem ne periudhe rreshjesh. dhe furnizon Devollin me sasira te konsiderueshme inertesh lumore, ne periudhen e veres dhe ne muajt e that qe pasojne ka prurje minimale.

Ne zonen e Nartes ne Devoll derdhet lumi i Tomorrices qe burot nga krahina me te njejtin emer dhe burimet kryesore te ujrave jane nga reshjet e bores qe depozitohen ne malin Tomorr dhe pas shkrirjes ne formen e perrenjve dhe burimeve nentoksore derdhen ne kete lum.

Lumi Devoll deri ne bashkimin me Osumin dhe qe formojne Semanin, ka rrjedhje te shtruar te qete dhe me gjeresi te shtratit te konsiderueshme mbi 300m, ne kete gjatesi ne te derdhen perroi i Korceit, Holta, perroi i Gostimes etjere te cilet sjellin ne Devoll sasi te madhe inertesh nga zonat shkembore qe ata pershkojne. Ne rrjedhen e ktyre prrenjve ka burime te perhereshme nentokesore uji qe derdhen po ne kete lume. Ne afersi te Cerrikut Devolli ben kthese te forte ne drejtim te jug-perendimit dhe kete drejtim e vazhdon ta ruaj deri ne bashkimin me Osumin, duke krijuar lumin Seman.

Ne te gjithë gjatesin e rrjedhjes, nga bashkimi me lumin e Verces deri ne bashkimin me Osumin, Devolli kalon ne shkembinj te flishit te Molasikut, argjila dhe ranore.

Devolli si permendem me siper furnizohet me materjale inerte aluvjone kryesisht nga shpatet e shkembijve qe pershkon, prurjet e lumit te Malsise, Verces Tomorrices, Prrenjeve te medhenj si prroi i Cekrezit, Korceit, Holtës, Gostimes e proskave te shumta qe derdhen ne te dy shpatet anesore te ktij lumi.

Sasia e lendeve te ngurta qe depozitohen dhe transportohen ne shtratin e lumit Devoll eshte 8.7 milion ton /vit

Ka mineralizim mesatar 390 miligram/liter

Temperatura e tij ndryshon nga 5.5⁰ c deri 23.7⁰ c ne Gusht.

Devolli ka prurje mesatare vjetore 49.5m³ /sek. me modul rrjedhje te ulet 15.9 lit/sek per km2 dhe ushqehet kryesisht nga rrjedhjet siperfaqesore. Prurja maksimale me perseritje nje here ne nje 100 vjete eshte 1600m³/sek.

c) Nje identifikim te ndikimeve te mundshme negative ne mjedis te projektit, perfshire ndikimet ne biodiversitet, toke, uje, ajer.

Ndikimet ne biodiversitet

Siperfaqja ne te cilen do te behet shfrytezimi nuk duket nga qendrat e medha te banuara , me perjashtim te rasteve te kalimtareve qe udhetojne ne rrugen Gramsh–Maliq.

Duhet theksuar se siperfaqja qe do te shfrytezohet eshte kurrizore kodre . Aktiviteti shfrytezimit me kariere prek perkohesisht peizazhin ekzistues dhe topografine e saj per gjate kryerjes se aktivitetit .

Me masat qe do merren per rehabilitimin e saj, gjelberimin me bime qe rriten ne zone, gjate shfrytezimit dhe ne mbyllje te aktivitetit , peizazhi dhe topografia e zones do te permiresohet dukshem do te krijohet nje ambjent panoramik i kendshem per syrin e njeriut dhe shlodhes.

Dëmtimi i vegjetacionit bimor, sidomos gjatë hapjes se karieres dhe shfrytezimit te shkalles se pare dhe te dyte është faktor negativ.

Zona qe do te shfrytezohet nuk ka bimesi te larte eshte plotesisht e zhveshur dhe vende- vende rriten shkurre ku lartesia nuk i kalon 0.5m dhe ne vende te tjera eshte shfaqje shkembore.

Nga ky aktivitet nuk demtohet flora dhe fauna e rrezikuar e percaktuar ne VKM nr. 804. dt. 4.12.2003 dhe e listuar ne urdherin e Ministrit nr. 146,dt.8.5.2007 Nga subjekti ne zbatim te projektit do te merren masa qe zona ne shfrytezim te jete gjithmone e kufizuar dhe te rehabilitohet duke u pyllzuar. Ndersa per te menjanuar errozionin nga ujerat e rreshjeve atmosferike ne skarpaten e siperme te shkalleve do te ndertohen kanale dhe kuneta qe ujerat te drejtohen ne zona qe nuk demtojne token, gjithashtu sheshet e shkalleve te karieres do te hapen me pjerresi nga skarpata e shkalles qe ujerat te rrjedhin ne drejtimin e duhur.

Zona e kerkuar per shfrytezim nuk perfaqeson zone me rendesi te veçantë dhe për këtë arsye nuk është parashikuar sipas Strategjisë për “Ruajtjen e Biodiversitetit dhe Planit të Veprimit si Zonë e Mundëshme” për tu shpallur “Peizazh i mbrojtur”.

Ndikimet ne toke

Zhvillimi i aktivitetit nuk ka shkarkime ndotese ne toke, ne vendet e caktuara ne projekt (depozitat e sterileve) parashikohet depozitimi i materialit te paperdorshem dhe perpunimi i tij me toke vegetale per te mundesuar mbjelljen e bimeve dhe pemeve karakteristike te zones gjate fazes se rehabilitimit. Dherat e depozituara ne damba nuk permbajne elemente kimik ndotes per token, do te perpunohen me dhera te pasuruara me humuse, do te transportohen dhe shperndahen ne sheshet e shkalleve me trashesi mbi 20 cm dhe do te pyllzohen me bime qe riten ne zone per gjelberimin e saj. Gjithashtu mbetjet e krijuara ne kariere nga veprimtaria humane e punonjesve ose nga proceset e punes do te trasportohen ne sheshin e depozitimit te miratuar nga pushteti vendor.

Ndikimet ne uje

Ne procese teknologjike te shfrytezimit te gurit gelqerore me kariere nuk do te perdoret uji. Aktiviteti do te prodhoj guri gelqeror i cili do te sherbeje per mbushjen e diges se Moglices si dhe nje pjese do shkoj ne impiantin e fraksionimit per prodhimin e betonit i nevojshme per ndertimin e veprave te HEC-it. Ne dite me rreshje ne kariere nuk punohet, nje nder arsytet eshte se guri gelqeror me prezence uji varferohet.

Ujerat e shiut do te sistemohen permes hapjes se kunetave dhe kanaleve per drenazhim dhe disiplinimin e ujerave te rreshjeve atmosferike.

Ndikimet ne ajer

Zhvillimi i aktivitetit do te sjell emetime te pluhurave ne mjedis gjate shfrytezimit te karieres, burime te tjera ndotese per ajrin nuk do te kete. Pajisjet qe do te perdoren per shfrytezimin dhe transportin e gurit gelqerore do te jene bashkohore dhe ne gjendje te mire teknike ne menyre qe te shmangen emetimet nga djegia e lendeve djegese qe ato perdorin.

Shfrytezimi i gurit gelqeror me kariere eshte nje proces i thjeshte pune me nxjerrje te blloqeve, ngarkim te prodhimit me eskavator dhe transport me kamione. Meqenese nuk do te perdoren ne procesin e shfrytezimit lende te demshme, nuk do te kete shkarkime te lendeve kimike te demshme per mjedisin ne ajer, toke dhe uje. Siperfaqja qe do t'i nenshtrohet shfrytezimit nuk eshte toke bujqesore produktive. Ushtrimi i aktivitetit ne kete siperfaqe nuk ndikon negativisht ne cilesine dhe sasine e tokes bujqesore. Tokat bujqesore ndodhen jasht zones ku do te kryhet aktiviteti.

Ndikimet e identifikuara nga zhvillimi i aktivitetit jane ndikime direkte ne mjedis.

Tabela e indentifikimit te ndikimeve te mundeshme negative ne toke.

	Ndikimi i mundshem	Sqarim
1	Derdhja pa dashje e vajrave dhe lubrifikanteve nga mjetet e punes.	Behet fjale per ndonje rast te rralle te rrjedhjes gjate difekteve dhe çarje te tubave dhe sotokartit te mjeteve motorike dhe nderrimit te vajrave ne makinerite e karrieres gjate prodhimit dhe transportit te gurit gelqeror .

Tabela e indentifikimit te ndikimeve te mundeshme negative ne ajer.

	Ndikimi i mundshem	Sqarim
1	Shkarkimi i gazeve ne sasi minimale nga lenda djegese	Sasia e gazeve nga djegia e karburantit qe do te shkarkohet nga mjetet motorrike. Eshte standart i teknologjise se prodhimit te mjeteve dhe i karburantit.
2	Emetimi i zhurmave nga puna e makinerive te karrieres.	Vlerat standart te emetimit te zhurmave sipas teknologjise se prodhimit te makinerive, kontroll teknik te makinerive te karrieres.
3	Emetimi i nxehtesise dhe zhurmes nga shperthimi i lendes plasese.	Nuk do te kete emetim te nxehtesise dhe zhurma mbi normat e lejuara.

Tabela e indentifikimit te ndikimeve te mundeshme negative ne biodiversitet.

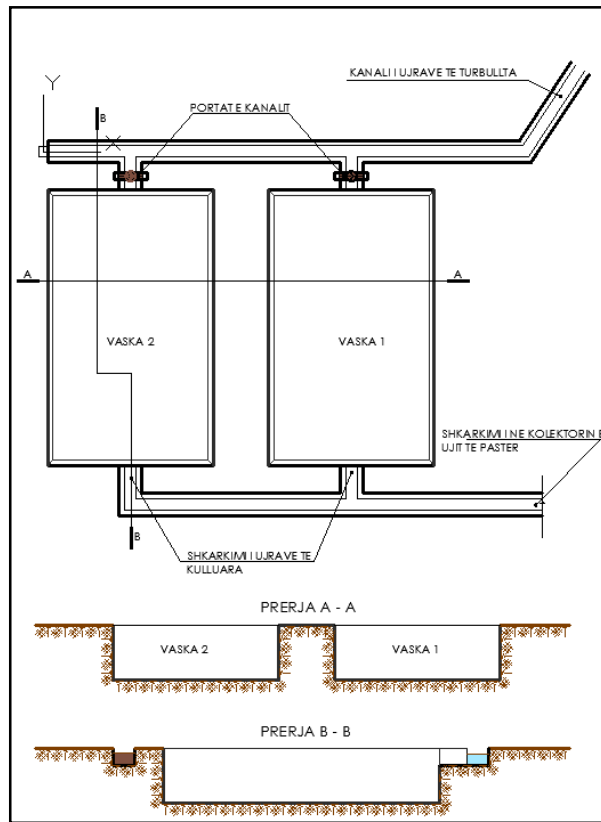
	Ndikimi i mundshem	Sqarim
1	Shqetesim i mundshem i faunes.	Ndikim i perkoshem.

d) Nje perskrim te shkurter per shkarkimet e mundshme ne mjedis te tilla si , ujera te ndotura, gaze dhe pluhur, zhurme, si dhe prodhimin e mbetjeve

Uji do perdoret per lagjen e territorit per paksimin e pluhurave gjate procesit te nxjerrjes se gurit gelqeror dhe do sigurohet permes depozitave nga shoqeria.

Ujerat e ndotura nga pluhurat e krijuara nga guri gelqeror, se bashku me ujerat e shiut do te depozitohen ne vaskat e ndertuara ne sheshin e karrieres . Praktikisht do te ndertohen dy vaska me keto parametra: gjatesi 6m, gjeresi 3m dhe thellesi 2m. Uji i perdorur do te shkarkohet ne nje vaske dhe pasi te dekantoje masa e ngurte ujrato kalojne ne vasken tjeter. Ujrato largohen nga vaska pasi te jene ngurtesuar mbetjet e ngurta dhe depozitohen ne sheshin e caktuar nga pushteti vendor ose ne sheshin e karrieres ne nje zone te percaktuar. Vaskat rrethohen me lartesi deri 2m me rrjet metalike te qendrushme per tu mbrojtur nga renia e njerezve ne to dhe per te menjanuar aksidentet ne pune. Ujerat e pastra pas vaskave do te riperdoren ose do te shkarkohen ne mjedisin ujqor prites.

Skica e vaskave te dekantimit

Zhvillimi i aktivitetit do te sjell emetime te pluhurave ne mjedis gjate shfrytezimit te karieres, burime te tjera ndotese per ajrin nuk do te kete. Pajisjet qe do te perdoren per shfrytezimin dhe transportin e gurit gelqerore do te jene bashkohore dhe ne gjendje te mire teknike ne menyre qe te shmangen emetimet nga djegia e lendeve djegese qe ato perdorin.

Ky aktivitet do te kryet larg zonave te banuara, ne shpatin e kodres me depozitime gjeologjike te gurit gelqeror. Aktiviteti i shfrytezimit te vendburimit do te behet ne nje zone te kufizuar ne krahasim me siperfaqen dhe popullsine e rajonit. Per zhvillimin e aktivitetit nuk do perdoret toke shtese vec asaj te miratuar per shfrytezim.

Zhurmat ne fazen e ndertimit kryesisht vijne :

- nga makinerit e perdorura per pastrimin e dheut te sheshit te montimit te Kontoniereve qe do sherbejne si zyra, shtrimin e sheshit me cakell, shkarkimin nga makina me vinç e kontoniereve.
- nga makinerit qe do perdoren per pergatitjen e shesheve te shkalleve te shfrytezimit te karieres.

Gjate fazes se pare te ndertimit paisjet e perdorura do te jene nje eskavator qe do te hap shkallet e karieres dhe makinerit qe do te perdoren per montimin e kontoniereve me kohe teper te kufizuar pune

deri dy dite si kamioni transportit te kontoniereve, vinci shkarkimit dhe fadroma e pastrimit dhe shtrimit te sheshit te kontoniereve.

Makinerit dhe niveli i pranueshem i zhurmave

<i>Lloji makinerise</i>	<i>fuqia motorike P (kw)</i>	<i>niveli pranueshem i zhurmes db</i>
<i>Eskavator me zinxhira Fadrome</i>	<i>p = 55</i>	65
<i>Eskavator, paisje ngritese Transportues, sonde, etj</i>	<i>p = 15</i>	65
<i>Matrapik ne eskvator</i>	<i>p = 15</i>	68

Paisjet e makinerit qe do perdoren ne kete aktivitet do plotesojne direktiven 2000/1/14/CE te Parlatmetit Evropian dhe e KE 8 maj 2000, do jene te standartit te aplikueshem ne BE per zhurmat.

Ndikimi nga zhurmat ne fazen funksionale te aktivitetit

Burimet e zhurmave jane ne siperfaqe. Çdo burim perhap vale zhurme. Fusha akustike qe rezulton varet nga karakteristikat e absorbimit dhe reflektimeve te te gjitha pengesave ekzistuese, ndermjet burimit dhe receptorit.

Energjia zvoglohet per gjate rruges si rezultat i absorbimit te siperfaqeve, divergjences gjeometrike dhe absorbimit atmosferik.

Program i perdorur per llogaritjen e nivelit te zhurmave merr parasysh faktori

“A” – niveli i presionit te zhurmes te llogaritur

Faktori « A » perbehet nga kontribuesit qe vijojne

Niveli i fuqise se zhurmes ne drejtim te perhapjes $L_{ne\ drejtim\ te\ eres}$, llogaritet per cdo burim

$$L_{ne\ drejtim\ te\ eres} = L_{W_} - A$$

Ndikim te zhurmave do te kete gjate procesve te punes se shfrytezimit.

Niveli i zhurmave te ketyre makinerive, eshte i atij niveli qe nuk influencon si per te punesuarit dhe per banoret dhe gjallesat per rreth tij.

Niveli zhurmave nga puna e njekoheshme e makinerive ne distance 7 m nga to, eshte me i vogel se 70 dB. Duke mare parasysh shprehjen e nivelit te intensitetit akustik te nje zhurme me relacionin e me poshtem :

$$L = 10 \lg(I_1/I_0) \text{ ku}$$

L - Niveli akustik i zhurmes te marre ne konsiderate .

I_1 - Intensiteti akustik i zhurmave

I_0 - Intensiteti akustik i references

Vleresojme se niveli akustik i zhurmes ne rruge eshte me i ulet se ai i zhurmes se nje makine qe kalon ne te, praktikisht ai eshte 40-50 dB qe i pergjigjet kushteve te nje bisede me ze normal.

Fenomene te tilla si vibracion, ndricim, nxehtesia jane te paperfillshme ne zhvillim te ketij aktiviteti ne kete objekt. Duhet theksuar qe vibracioni ne kete aktivitet nuk ndikon ne territor mbasi nuk ka objekte te cilat ndihet influenza e lendes plasese.

Siç thame edhe me siper, zhurmat qe do te krijohen gjate procesit te punes ne objekt jane vetem ato te shkaktuara nga makinerite e shfrytezimit ,te ngarkimit e te transportit te cilat ato jane brenda normave.

Nga kryerja e aktivitetit minerar per shfrytezimin e gelqeroreve, mbetjet e ngurta do te jene mbulesa vegjetale dhe copa te gurit gelqeror. Persa I perket mbetjeve sterile ato do te depozitohen ne vendin e caktuar ne projekt (depozitat e sterileve), ketu parashikohet depozitimi i materialit te paperdorshem dhe perpunimi i tij me toke vegjetale per te mundesuar mbjelljen e bimeve dhe pemeve karakteristike te zones gjate fazes se rehabilitimit. Dherat e depozituara ne damba do te perpunohen me dherra te pasuruara me humuse, do te transportohen dhe shperndahen ne sheshet e shkalleve me trashesi mbi 20 cm dhe do te pyllzohen me bime qe riten ne zone per gjelberimin e saj. Keto sterile nuk jane ndotese per mjedisin toke sepse kane te njejten perberje mineralogjike me token ku do te depozitohen.

e) Informacion per kohezgjatjen e mundshme te ndikimeve negative te identifikuar

Gjate fazes normale te operimit te projektit nuk do te kete emetime te gazeve, lengjeve, mbetjeve toksike, helme te ndryshme dhe substanca te tjera te demshme, te cilat mund te ndikojne negativisht ne shendetin e punonjesve, banoreve dhe mjedisin perreth, floren dhe faunen e zones, burimet ujore. Shfrytezimi gurit gelqeror me kariere eshte nje proces i thjeshte pune me nxjerrje te blloqeve, ngarkim te prodhimit me eskavator dhe transport me kamione. Meqenese nuk do te perdoren ne procesin e shfrytezimit lende te demshme, nuk do te kete shkarkime te lendeve kimike te demshme per mjedisin ne ajer, toke dhe uje. Siperfaqja qe do t'i nenshtrohet shfrytezimit nuk eshte toke bujqesore produktive. Ushtrimi i aktivitetit ne kete siperfaqe nuk ndikon negativisht ne cilesine dhe sasine e tokes bujqesore. Tokat bujqesore ndodhen jasht zones ku do te kryhet aktiviteti.

Persa i perket ndikimit ne peizazhin ekzistues dhe topografine e saj do te zgjas per gjate kohes se kryerjes se aktivitetit. Me mbylljen e aktivitetit dhe masat rehabilituese zona e shfrytezuare do te kthehet ne nje peizazh me pamje panoramike te pelqyeshme nga syri i njeriut.

d) Te dhena per shtrirjen e mundshme hapesinore te ndikimit negative ne mjedis, qe nenkupton distancen fizike nga vendodhja e projektit dhe vlerat e ndikuara qe perfishihen ne te.

Duke njohur teknologjine, operacionet ne terren dhe menyren e shfrytezimit te objektit u identifikuan ndikimet e mundeshme negative ne çdo receptore - perberes te mjedisit ne objekt.

Identifikimi i ndikimeve – Permes te cilit u percaktua nderveprimi mjedis-projekt i prodhimit te gurit gelqerore dhe u identifikuan ndikimet e mundeshme gjate kesaj faze sipas receptoreve te mjedisit.

Vleresimi i ndikimeve – Ekspertet mjedisore te fushave te ndryshme bene perpjekje per matjen e gravitetit te ndikimeve . Vleresimi i Sinjifikances ka te beje me vete rendesine e ndikimeve dhe eshte faza me e rendesishme per zbatuesit e projektit sepse argumenton çdo ndikim negativ dhe perafrohet me objektivist me teresine e bashkeveprimeve midis projektit dhe mjedisit. Kriteret e perdorur per vleresimin e rendesise se ndikimeve variojne dhe drejtohen kryesisht nga vlerat e mjedisit te ndikuar.

Shtrirja fizike- Vlereson siperfaqen apo dimesionin hapsinore te nje ndikimi te dhene ne raport me burimin qe gjeneron ate ndikim, p.sh. ndikimi ne toke nga shfrytezimi eshte nje ndikim saktesisht i percaktuar i cili mund te matet , por ne se do te ket erozion te tokes ndikimi rritet ne permasa fizike te siperfaqes se marre per studim.

- **Kohezgjatja e ndikimit** – Vlereson se sa do te zgjase nje ndikim i caktuar ne dimesionin kohe (ndikim i perhershem apo i perkoshem). Ne rastin tone shfrytezimi i gurit gelqrerore eshte e perhereshme per nje afat qe perkon me lejen minerare. Ndersa te gjitha ndikimet e tjera negative ne mjedis jane te perkoshme, si shkarkimet e ujit te rreshjeve, emetimet e pluhurave, etj

-**Kthyeshmeria** –Vlereson mundesin e kthimit te mjedisit te ndikuar ne gjendjen e tij te me pareshme (aftesia per tu rehabilituar dhe regjeneruar)

-**Rendesia** – Realizon nje vleresim total te tre permasave te mesiperme dhe njekohesisht thekson vemendjen qe duhet patur per administrimin e ndikimit.

Ndikimet e parashikuara nuk kane shtrirje te madhe fizike, objekti i shfrytezimit ndodhet ne distance te konsiderueshme nga zona me e afert e banuar dhe nuk preket nga zhvillimi i ketij aktiviteti. Zhurmat qe krijohen gjate hapjes dhe shfrytezimit te shkalleve te karieres nuk perbejn ndotje akustike. Analiza e frekuences te zhurmes te emetuar nga keto makineri dhe pajisje tregon se ato ndodhen nen mesataren e frekuences 100 – 150 Hz , e cila eshte e pranueshme nga veshi i njeriut . Koha ne te cilen do te jene te pranishme keto zhurma eshte vetem gjate dites, meqenese ne objekt do punohet vetem me nje turn. Niveli i zhurmave te ketyre mjeteve ne largesi nuk do te jete i madh dhe do te jete konform normave ne fuqi.

g) Mundesine e rehabilitimit te mjedisi te ndikuar dhe mundesine e kthimit te sipërfaqes te mjedisit te ndikuar ne gjendjen e meparshme, perfshire edhe token bujqesore , si dhe kostot financiare te peraferta per rehabilitimin

-Masat rehabilituese

Punimet qe do te kryen per rehabilitimin e zones se shfrytezuar

-Punime inxhinierike

-Punime biologjike

-Punime inxhinierike

-Hapja dhe mirembajtja e rrugeve automobilistike per hyrje ne sheshin e sigurise se shkalleve

-Hapja e kuletave dhe kanaleve per drenazhim dhe disiplinimin e ujerave te rreshjet atmosferike

-Punime biologjike

-Mbushja me dhera humusore me trashesi 30cm te shesheve te shkalleve dhe pergatitja e tokes per mbjellje me bimesi.

-Mbjellja e fidaneve qe rriten ne kete zone

-Mbjellja e bimesise.

-Sherbimet profilaktike ne sipërfaqet e rehabilituara.

-Ana biologjike

Ndryshueshmeria biologjike paraqitet e varfer, flora dhe fauna ne zone eshte me zhvillim te dobet. Zona eshte me depozitime gure gelqerori qe nuk kane bimesi shume te zhvilluar.

Ndryshueshmeria biologjike e zones kushtezohet nga veprimi i klimes mesdhetare. Ne kete zone eshte prania e shkurreve mesdhetare.

Bimesia drunore e larte ne formen e pyjeve pothuajse mungon dhe dominohet nga llojet e shkurreve mesdhetare.

Gjitaret e medhej qe takohen ne kete zone jane dhelpra,ujku lepuri i eger numri i te cilit eshte zvogeluar , nusja e lales etj

Nga shpendet me shpesh takohen thelleza, shapka, trumcaket, kumrijet , gushkuqietj. Gjithashtu takohen zvarranik te ndryshem si gjalperinj, hardhuca, breshka, nje numur i pakufizuar insektesh, milingona, etj.

Rehabilitimi zones se shfrytezuar duke u gjelberuar dhe pyllezuar do te permiresoje cilesine e ajrit floren dhe faunen e zones, etj. Mbas rehabilitimit te çdo sheshi do te kryhen te gjitha sherbimet e nevojshme per mbirjen dhe mirembajtje te tyre.

Ne teresi, ne funksionimin e ekosistemeve te tjera nisur nga koncepti i teresise ekologjike keto habitate kane vlera dhe duhet te ruhen dhe rehabilitohen.

Flora dhe vegetacioni i kesaj zone dominohen nga dellinje e shkurre te egra. Ne kete kat shkurre ka si mbulesa ne masen me te madhe te tij bimesia barishtore qe zhvillohet ne varesi te drejtperdrejte te mikroklimave dhe eshte rezultat i veprimtarise antropogjene.

-Punime biologjike biodiversiteti

Ndryshueshmeria biologjike e zones kushtezohet nga veprimi klimave mesdhetare.

Ne kete zone eshte prania e bimesise mesdhetare te shkurreve te ulta dhe barishteve si dhe te ferrave .

Bimesia e larte ne fomen e pyjeve masive mungon dhe dominohet nga llojet e sipërpermdura dhe dushknajat qe jane deshmitare te pranise se tyre masive ne te kaluaren.

Nisur nga koncepti i teresise ekologjike keto habitate kane vlera dhe duhet te rehabilitohen. Per kete ne zonen e kryerjes se punimeve do te mbillet bimesia e zones dhe bimesi e kultivuar ne te gjitha sheshet e sigurimit qe do te dalin per cdo horizont shfrytezimi. Perverc filizave do te mbillen edhe bimet barishtore ne sheshet e shkalleve per te krijuar siperfaqe te gjelber. Mbjellja e tyre do te permisoje ne menyre te dukshme pejsazhin e zones dhe do te ndikoj ne rritjen e popullimin e numrit te gjitareve, shpendeve dhe zvarranikeve, sepse do te krijohen kushtet e nevojshme per zhvillimine tyre, te folezimit dhe do te eliminohet fenomeni i erozionit.

Punimet e rehabilitimit konsistojne si me posht.

- Krijimin e siperfaqeve per mbjellje
- Sistemimin e materialit te mbuleses te depozituar paraprakisht ne kufijte e karrieres.
- Mbjelljen e siperfaqeve te reja me shkurre te egra dhe drure te zones mesdhetare
- Mirembajtjen e siperfaqeve te mbjella.

Masat zbutese te ndikimeve negative gjate procesit te shfrytezimit.

Masat zbutese te ndikimeve negative konsistojne ne uljen e ndotjeve gjate punimeve ne kariere te ajrit nga pluhuri, gazet mbrojtja nga zhurma, si dhe uljen e efekteve negative hapsinore dhe ne territor, ne faunen dhe floren. Por pikesynimi kryesor i studimit mbetet rehabilitimi i tokes dhe evitimi ne maksimum i erozionit.

Masat konkrete qe do te merren gjate punimeve do te jene :

- Mbjellje me filiza dellinje , makje e gjithe periferise me te larte te shpatit te territorit gjate shfrytezimit. Kjo mase do te sherbeje edhe per uljen e nivelit te pluhurave dhe zhurmave ne vazhdim te projektit, si dhe te rrise mundesimin per vetegjenerim te drureve ne pjesen e larte me shpatin tjetër te kodres.
- Pemiresimin e bimesise ne te gjitha periferine e karrieres me bimesi te zones si dellinje dhe makje per te izoluar pjesen e fragmentizuar nga shfrytezimi prej atyre te paprekura nga projekti duke lene mundesine per perhapje te metejshme te ketyre specieve vendase ne territoret fqinje. Te dy keto masa mund te sherbejne si bariera per pluhurin qe mund te nxirret nga aktiviteti eolik gjate shfrytezimit.
- Uljen e prodhimit per stinen e veres duke evituar keshtu me sa te jete e mundur pluhurat. Nga ana tjetër per te ulur efektet negative, gjate periudhave te thata do te perdoret lagia e shesheve te punes dhe sidomos, lagia e materialit te nxjere. Kjo do te mbroje ambjentin nga pluhuri gjate transportit te prodhimit

Rehabilitimi i territorit

Masat rehabilituese do tekonsistojne ne :

- Uljen e erozionit
- Restaurimin e habitateve
- Pasurimin e biodiversitetit me speciet natyrore.
- Rritjen e vlerave vizuale dhe rikrijuese te territorit qe do te shfrytezohet.

Se pari shfrytezimi me tarace me lartesi shkalle 10 m, shesh pushimi shkalle 4m, te lidhura me rruge automobilistike midis tyre eshte bere per te lehtesuar zbatimin e planit te rehabilitimit. Keto taraca do te lejojne si mbulimin e siperfaqes me gjelberim ashtu edhe evitimin e pamjeve te pakendeshme te shpateve vertikale te tarracave qe mund te mbeten zbuluar ne rastet e lartesis se pergjithshme te tarraces rreth 10 m.

Rradha e mbjelljeve do te jete nga lart-poshte, duke lejuar mundesine per vetepërhapjen e specieve mbi bazat e aktivitetit eolitik dhe forces se rendeses. Gjeresia e shkalles se taraces do te jete 4m. Kjo

Iloj mbjellje lejon vetepërhapjen e specieve, si dhe nuk demton në rritjen e bimeve pasi nuk pengon dritezimin.

Rehabilitimi i tokës

Per rehabilitimin e tokës, do të shfrytëzohen mbetjet e imeta nga materiali i nxjerrë dhe do të plotësohet me dhëra humusore të pasur me pleh.

Nëse do të nevojitet stabilizimi i këtij dheu një pjesë e faqes së pjerret do të bëhet me trungje të ngulura me thellesi 30 cm, mulcimi do të jetë i thatë dhe me kashtë, gjethë të bimeve të zonës dhe dege. Mulcimi do të shërbejë si për uljen e humbjeve të farnave nga largimi prej aktivitetit eolik, ashtu dhe për uljen e aktivitetit erodik për sa kohë vegjitacioni është i pa zhvilluar mirë. Mbjelljet do të kenë renditjen më largësi fidanesh çdo 10 m, gjë që do t'i japë një kurore dendësi mjaft e mirë territorit pas shfrytëzimit, dhe lejon dritezimin për vetërritjen dhe zhvillimin e bimeve natyrore.

Rehabilitimi i plote i mjedisve të territorit do të jetë si më poshtë:

Mbjellja e taracave

-Mbjellje e taracave në shkallët e karrierës

-Filiza 2 vjeçare në periferi

-Mbjellje e filizave 2 vjeçare të pemeve dhe lejimi i përteritjes së shkurreve.

Nga vete rehabilitimi i habitateve më përparësi do të marrë rritja e abudancës së shpendeve dhe zvarranikeve dhe njëkohësisht do të shtohen si habitatet ashtu dhe rezervat natyrore edhe për gjitarët e lartë si lepuri etj. prej këtej do të rritet edhe mundësia e pranisë së mishngrenësve të lartë si dhelpra, ujku etj.

Kanalet dhe kunetat.

Kunetat dhe kanalet do të bëjnë që rrjedhja e ujrave sipërfaqësore të bëhet më forcë rendese, duke përfutur në këtë mënyrë grumbullimin e tyre dhe më pas depozitimin gradual në tokë.

Kombinimi i punimeve të shfrytëzimit të karrierës me ato të zbutjes së impakteve mjedisore si dhe punimet rehabilituese, do të ketë si pasoje edhe rritjen e numrit të të punësuarve

Kujdesi për punimet rehabilituese nga ana e shoqërisë do të vazhdojnë të paktën deri në katër vite pas mbarimit të punësimit të shfrytëzimit të karrierës.

-Krijimi i sipërfaqeve për mbjellje, sistemimin, grumbullimi dhe mbjellja.

Për të krijuar sipërfaqet për mbjellje, shkurrësh ose barishtesh të zonës, subjekti parashikon që në vitin e parë të bëjë:

Sistemimin i dherave në taracat e shesheve të shkalleve për të gjithë sipërfaqen që do të shfrytëzohet. Ndryshimet e mundshme në ritmet e prodhimit do të reflektohen edhe në planin e rehabilitimit.

-Punimet e mbylljes trajtimit të sterile dhe rehabilitimit të zonës

Elementet e mesipër janë marrë në konsideratë në hartimin e projektit të mbylljes dhe llogaritjen e shpenzimeve përkatëse për realizimin e tij dhe përkatësisht

-Zonat e shfrytëzuara të krijuara nga shfrytëzimi do të mbushen me sterilet e depozituara përreth tyre dhe më vonë do të mbulojnë me dhe aktiv për të mundësuar mbjelljen e pemeve të përshatësme të zonës.

-Do të çmontohen pajisjet

-Në përfundim do të jetë i shoqëruar nga sinjalistika përkatëse edhe rrethimi

**-Preventivi i shpenzimeve te rehabilitimit te
siperfaqes se shfrytezuar dhe llogaritja e garancise ne vit**

Preventivi i shpenzimeve dhe llogaritja e garancise per mbyllje dhe rehabilitim

Tabela e shpenzime per mbylljen dhe rehabilitimin e 1 Ha

Preventivi i planit te rehabilitimit te pjeses se karieres te shfrytezuar								
Nr	Operacionet	Siperfaqja	Norma	Siperfaqe	norma	Volumi I punes	Çmi mi	Vlera
			ha/ha	operacionale	m3/ha oper	m3	Leke/m3	Leke
I	Plani I mbylljes se Karrieres							
Nr	Emertimi							
a	Krehje sistemim ifaqeve anesore	1	1.5	1.5	200	300	50	15000
	Shuma I .							15000
II	Plani I menaxhimit te mbetjeve							
a	Sistemimi I mbetjeve te zbulimit	1	0.6	0.6	2000	1200	20	24000
b	Sistemimi I mbetjeve teknologjike	1	0.25	0.25	2000	2000	20	40000
	Shuma II							64000
III	Plani i rehabilitimit perfundimtar te mjedisit							
					nr/ha	nr		
a	Mbushje me dhe e siperfaqes	1	0.5	0.5	2500	1250	35	43750
b	Mbjellje pemesh	1	0.5	0.5	300	150	100	15000
c	Hapje gropash	1	0.5	0.5	300	150	1000	150000
d	Blerje pemesh	1	0.5	0.5	300	150	50	7500
e	Sherbime	1	0.5	0.5	300	150	50	7500
f	Kanali I ujrave te larta		Norma		gjatesi	Volumi	Çmi mi	Vlera
			ml/ha		ml	m3	leke/m3	leke
		1	300		300	75	200	15000
g	Sinjalistike							5000
	Shuma (a-g)							243750
	Shuma (I+II+III)							322750
	TOTALI							322750

Shpenzimet per mbylljen dhe rehabilitimin e 1 ha kariere per pjesen e shfrytezuar me kariere eshte **322 750 leke/ha.**

h) Masat e mundshme per shmangien dhe zbutjen e ndikimeve negative ne mjedis

Per te ulur ne minimum ndikimet nga zhurmat do te merren keto masa:

- Makinerit e shpimit, te ngarkimit dhe transportit te gurit gelqeror do te jene bashkekohore qe plotesojne standartet shteterore, te pajisura ne marmita silenciatore te pakesimit te zhurmave.
- Per te ulur me tej ndikimin nga zhurmat puntoret detyrimisht do te perdorin paisjet e mbrojtjes ne pune “kufje”

Brenda zones karieres vlerat e zhurmave jane gjithmone poshte normave te lejuara. Jane bere matje te nivelit te zhurmave ne disa objekte te ngjashme ku perdoren te njejtat makineri dhe del se ne distancen 10m nga makinerit zhurmat arrijne nivelin 70 dB.

Emetimet ne ajer perfaqsohen nga pluhuri qe krijohet gjate shpimit te birave nga sondat, ngarkimit, shkarkimit te gurit gelqeror, levizjes se makinerive ne territorin e karieres ndersa ndikimi nga gazet shkaktohet nga mjetet motorrike, sonda, eskavatoret, fadromat, kamionet dhe mjetet e tjera motorrike qe levizin ne kariere.

Me projekt per mbrojtjen nga pluhuri do te merren keto masa.

a-Sonda e shpimit do te jete e pajisur me sistemin e kapjes se pluhurit.

Sasia e pluhurit te krijuar gjate shpimit te birave thithet nga nji respirator i fuqishem kalon ne nje ciklon ku depozitohet pluhuri por ne fakt thellesia e tyre nuk i kalon 0.5 m dhe numri i tyre eshte i vogel .

b-Per te eleminuar pluhurin qe krijohet gjate ngarkimit te gurit gelqeror,

transportit dhe levizjes se mjeteve ne shkallet e karieres, materiali qe ngarkohet dhe sheshet e shkalleve do te lagen me uje, ndersa makinat do te mbulohen me mushama.

Duke marre ne konsiderate prodhimin ditor pluhurat gjate nxjerrjes dhe ngarkimit do te jene minimale.

Per mbrojtjen nga gazet e motorreve dizel do te merren keto masa.

Mjetet motorrike do te jene bashkekohore qe plotesojne standartet shteterore. Ato do te jene te pajisura ne marmita me katalizatore per kapjen e gazeve toksike.

Meqenese qendrat e banuara jane ne nje distance relativisht te larget nga zona e shfrytezimit, keto emetime nuk ndikojne ne to.

Gjithashtu nuk do te kete ndikim tek punonjesit e karieres, floren dhe faunen per rreth saj.

Per zbutjen e ketyre ndikimeve mbi punonjesit e karieres ata do te pajisen me mjete mbrojtese nga pluhuri dhe gazet.

Masat teknike,

Per parandalimin e erozionit, shembjes dhe vithisjeve te ndryshme, ne zonen e shfrytezimit subjekti parashikon, cdo vit, te kryeje punimet e meposhteme:

Pas perfundimit te shfrytezimit qe ne vitin e pare te aktivitetit shfrytezues te nje pjese te shkalles se pare, ne sheshet e krijuara dhe kryesisht ne sheshin e lene per kete qellim, do te ridepozitohen hap pas hapi ne cdo vit mbetje te ndryshme te zbulimit te cilat perbehen nga depozitime deluvionale produktive;

Depozitimi i tyre behet me qellim te parandalimit te erozionit te shpateve dhe per t'i paraprire mbjelljes se bimeve dhe pemeve karakteristike te zones;

Gjate ushtrimit te aktivitetit te shfrytezimit do te ruhen parametrat gjeometrike dhe gjeomekanike te shkalleve te shfrytezimit te parashikuar ne projekt;

Sistemimi, krefja dhe skarifikimi i skarpateve te shkalleve te shfrytezuara do te behet ne menyre sistematike, sipas parametrave gjeometrike te percaktuar ne pjesen perkatese te projektit;

Gjate shfrytezimit dhe ne perfundim te tij do te ruhen parametrat e pjerresise se shkalleve dhe te siperfaqeve te mbuluara per te lejuar rrjedhen normale te ujerave te rreshjeve dhe parandaluar grumbullimin dhe shpelarjen e siperfaqes se shfrytezuar dhe te mbuluar;

Masat estetike dhe ekologjike

Gjate ushtrimit te aktivitetit te tij, subjekti i licensuar do te kryeje cdo vit proceset e me poshteme:

- Sistemimin e skarpateve perfundimtare te shkalleve te shfrytezimit duke respektuar parametrat gjeomekanike dhe gjeometrike te tyre;
- Lenien e brezave mbrojtjes midis kufijeve te zones se shfrytezimit dhe siperfaqes tjeter (jashte kufirit te zones);
- Sistemimin , perpunimin dhe mbulimin e siperfaqeve horizontale te shkalleve duke i kthyer ato ne forme brezaresh;
- Krijimin e kushteve te pershtateshme per mbjelljen dhe kultivimin e bimeve dhe pemeve te ndryshme lokale;
- Mbjelljen e siperfaqeve te shkalleve me bime dhe peme , kryesisht me shkurre te ndryshme dhe bime te tjera , te cilat jane karakteristike per zonen.

I) Ndikimet me natyre nderkufitare (nese projekti ka natyre te tille).

Zhvillimi i aktivitetit nuk ka ndikime nderkufitare, do te zhvillohet brenda territorit te vendit tone.

Pergatiti materialin
STUDIO PROJEKT me autore
ert Mjedisi dhe Ing. Miniere
Gjeoinxhinier Ermir DERMISHI
Ing. Mjedisi Arvena FEJZULLAI
Ing. Kimiste Anxhela BULLATI
Ing. Pyjesh Gerti BRAHIMI

REPUBLIKA E SHQIPERISE
MINISTRIA E MJEDISIT

Nr. 331 Prot.

Tirane, me 09.09. 2004

Vendimi Nr.11, Nr.086Regj.

ÇERTIFIKATË

Në mbështetje të Vendimit të Këshillit të Ministrave Nr.268, datë 24.04.2003 "Për çertifikimin e specialistëve, për vlerësimin e ndikimit në mjedis dhe auditimin mjedisor":

Xhevair DERMYSHI

Çertifikohet për hartimin e raporteve të vlerësimit të ndikimit në mjedis, për të kryer auditimin mjedisor, për hartimin e ekspertizave për probleme mjedisore dhe thirrjen si ekspert për të vlerësuar një raport të vlerësimit të ndikimit në mjedis ose rezultatet e një auditimi.

MINISTRI

Ethem RUKA

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
Ministria e Zhvillimit Ekonomik,
Tregtisë dhe Sipërmarrjes

LICENCË

LN-0042-06-2009	NUJS/NIPT: K62021001S
Subjekti: STUDIOPROJEKT	
Adresa: Tiranë, TIRANË, Tiranë, Rruga Frosina Plaku (Perballë Klubi Partizani), 51/6	
Kodi: III.2.A (1+2)	Kod tjetër:
Data e lëshimit: 27/03/2014	Afati i vlefshmërisë: Pa afat
Kategoria	
Shërbime ekspertize dhe/ose profesionale lidhur me ndikimin në mjedis	
Nënkategoria	
Veprimtaritë e ekspertizës lidhur me ndikimin në mjedis	
Veprimtari specifike	
1. Ndikim në mjedis 2. Auditim mjedisor	
Specialiteti	

Emërtimi përshkrues i veprimtarisë	
Veprimtaritë e ekspertizës lidhur me ndikimin në mjedis (Auditim mjedisor, vlerësimi i ndikimit në mjedis)	
Kufizime specifike	
Licenca ushtrohet sipas kufizimeve në legjislacionin në fuqi	
Detyrime specifike	
Licenca ushtrohet sipas detyrimeve në legjislacionin në fuqi	
Vendi i kryerjes së veprimtarisë	
Në të gjithë territorin e Republikës së Shqipërisë.	

Nënshkrimi i sportelit: Dolbina Stojç

